

Kramerius 5

Digitální knihovna

Podmínky využití

Knihovna poskytuje přístup k digitalizovaným dokumentům pouze pro nekomerční, vědecké, studijní účely a pouze pro osobní potřeby uživatelů. Část dokumentů digitální knihovny podléhá autorským právům. Využitím digitální knihovny a vygenerováním kopie části digitalizovaného dokumentu se uživatel zavazuje dodržovat tyto podmínky využití, které musí být součástí každé zhotovené kopie. Jakékoli další kopírování materiálu z digitální knihovny není možné bez případného písemného svolení knihovny.

Hlavní název: **Čechoslovan**

Vydavatel: **V. Švihovský**

Vydáváno v letech: **1911-[1918], 1914, 11.10.1914**

Číslo ročníků: **4, 1**

Číslo výtisků: **4, 1**

Datum vydání čísla: **11.10.1914**

Identifikátor ISSN: **2414-9373**

Stránka:

Zemětřesení v Řecku.

V Řecku událo se silné zemětřesení. V Vestii a v Chalkidiku zničeno tisíce domů. Ztráty na lidských životech jsou veliké.

Kongres sociálních demokratů.

Petrohrad, 7. „Bes. Vremja“ oznamuje, že výbor švýcarské sociální demokracie svolává kongres sociálních demokratů z neutrálních států k posouzení podmínek evropského míru.

Nejvyšší milost Čechům.

Předseda přípravného výboru Rady Čechů v Rusku p. O. Červený, byl vyrozuměn, že hlavní náčelník kijevského vojenského obvodu obdržel dle ministerstva války telegram tohoto znění: „Na neoddanější podaný Váš telegram s projevem věrnopoddaných citů zástupců české společnosti HOSUDAR IMPERATOR lastnoručně ráčil napsati:

Седечно благодарю чехов и желаю им всякого благополучия.

Tab nejmilostivější slova následovala na telegram, poslaný předsedou přípravného výboru Rady Čechů v Rusku v den svátku praporu České Družiny: „V slavný den svátku praporu a přísahy České Družiny, shromáždění v starosídelním Kijevě, splynuli v jediném citu bezmezní lásky a oddanosti k Vašemu Imperatorskému Veličenstvu, plniti vzhledem k velkému historickému činu osvobození utiskovaných národů souce notovi zesmířiti pro Cara, Rus a Slovanstvo.“

Obrana Varšavy.

Nepřítel, opíraje se o značné síly, soustředěné v Loži, pokouší se ze všech sil, uchvátiti hlavní město kujae.

Ložďi prý je soustředěno do 200 tisíc lidí. To jest onen rezervoir, z kterého budou Němci čerpat své síly k naznačenému nástupu na Varšavu. Němci měli dokonce naději, že vezmou Varšavu zlonice nás odpor: „jedním nasechem“. Soudě vřel do začátku, naděje se neuskutečnily. Aspoň první dva dny bojů po čtyřicetivestém odskupení ukázaly, že přiblížení k Varšavě ošlo se nepříteli velice draho. V mnohých případech naše odražení útoku bylo tak energické, že přinutilo nepřítele semknouti se. Nepřítel se pokoušel, opřiti se pravím křídlem o samý břeh Visly. Byl dokonce pokus, přepravit se na druhou stranu. Podobný vřel pokus obrany potkává se sprudkým odporem, stojícím draho nepříteli. Tak za pokus přehoditi pononý přes Vislu z Viljanovských lešt, nepřítel zaplatil několika sty zajatců a velkými ztrátami zaječtí raněných i padlých.

Na předních našich pozicích zřejmé je vidna snaha nepřítel použiti veskeré síly svého dělostřelceva.

Celý den pracuje nepřátelské dělostřelectvo se načnou energií. Hluk dělostřelby ztichne vždy jen na chvíli, půl hodiny, hodinu. I v noci nedá si nepřítel pokoje. Dělostřelba však značně slabší.

V našich vojskách na pozicích lze pozorovati soustředěnou, klidnou přičinlivost a hluboké přesvědčení o vítězství okamžiku.

Abý nebyly poškozeny zájmy naší armády, oprující v rayoně Varšavy, není možno dáti zajímavých podrobností bojů.

Nálada vojsk je taková, že je možno svědčiti jít obrannu polského hlavního města s úplnou spokojeností.

Ve Varšavě jsou ulice neobyčejně oživeny. Vude je vidět povozy, naplněné domácími náradia. Každou chvíli přibývají nové a nové tlupy z okolních městeček, hlavně z Grojeve, Tarcyna, Virky, Gory-Kalvarie, Piaseczna, Jagožewa, Falesta, Raszina, Zimuego Doma, Jezerna a Slujewca.

Hromadný útek z blízkých měst vysvětluje se tím, že Prusáci, zaujmouce jistý bod, přizývají na vým hochy a muže ve stáří od 15 do 60 let. Služiti „ka i rusu“ se nikomu nezaheze. Obyvatelé raději zanechávají své domovy a běží, kam je oči nesou.

Včera i dnes přivázeli zajatce. Objevení se Prusáků na ulicích Varšavy bylo přijato s nepokrytou zlobou.

„Chytli jste se, podlí švábi“ — rozléhalo se na adresu Němců.

S velkou námahou podařilo se strážím zachrániti zajatce před lynčováním davu.

Hledám pokoj

event. s klavírem a obědy, nejvýše 20 minut vzdálený od Vladimírské ul. Nab. od red. t. l. pod značkou „Cena“.

Vzkries nás, Kriste!

Ty, který tiež si trpel sveta zlosti — kol světe hlavy s žiarou nevinnosti — ó, vzhliadni, Kriste, vzhliadni na svoj ľud: „Nám svetlo ducha temný hasi blud. deň každý Veľkým piatom sa nám stáva — nás denne križujú i sväte naše práva! Už viery zhasiť chcejú svetlo čisté, už zrúcať chcejú oltár Tvoj i chrám —“ Ó, nedopuť, buď milostivý nám: Vzkries nás, Kriste!

Ty, který sám si slávne povstal z hrobu, čo krišies každú trávu v jarnú dobu, vždy znovu milost Svoju rozvinieš: ó, vzhliadni, Kriste, vzhliadni na nás tiež! „Nás zloba sveta mučí, v každej strane odberá práva od Teba nám dané...“ Ó roznieť pre nás pravdy svetlo čisté, v deň veľkonočný zmeň náš póný čas: my verime tak pevne, že i nás vzkriesíš, Kriste!

Ludmila Podjavorinská.

Tato hluboce prociťená slova vytryskla ze srdce, zmúčeného dlhou porobou, trpiaci, ale práce veľici ve vzkriesení svého národa Slovenky. Světová truchlohra, která se nyní odehrává na zeměkni, změní hranice, zlomí sílu panovačských náslíniků a vysvobodí z otroctví ujařmené národy. Naše bratrská Slova, jež krvi se potí pod jhem maďarským, úzo uslyší velebné veľkonoční melodie ruských zvonů, které i ji zvětšují teubné očekávanou svobodu. Zlomeny budou staleté okovy a slovenský národ, svobodně rozhodující o svém osudu, vyše k nebesům věčnou modlitbu za Velkého Cara Osvoboditele a slavné ruské vojsko, které netoliko vysvobodilo Slovensko, nýbrž dalo mu možnost, aby ve spojení skrálovstvím českým vytvořilo samostatný československý stát. Národ český a slovenský jsou si tak blíže duchem a jazykem že jiné řešení slovenské otázky — než spojení jich v bratrský celek není možné.

Václav Klich,

český dobrovolník.

První obětí neuprosné bohyně smrti!... S trpkým pocitem chápou se péra, abych zaznamenal úmrtí dobrovolníka České Družiny, jež osud určil, aby v předvečer odchodu Družiny vypustil duši v Kijevě. Nebylo mu popřáno, aby profil svou krev ve vlastní svých rodičů, kam mladistvý zápal a nadšení pro spravedlivou věc ho pudilo. Jméno jeho však stejně zůstane vepsáno do dějin České Družiny a českých dějin vůbec, neboť neuprosná smrt vyrvala ho z řad bojovníků, připravených vycedit poslední kapku krve osvobození českého národa.

Václav Klich je synem dobře známého našim volynským Čechům krajana Vojtěcha (Jiřího) Kliche, nynějšího starosty města Zdobunova. Zajímavá je rodina Klichů svým nadšením pro slovanstvo a zvláště českou věc. Měl jsem již příležitost psát o tom, že Václav Klich (z Olšanky) nedovedl vzdorovati přání svých dvou synů (19letého Otakara, studenta polytechniky a 16letého Jaroslava, žáka V. třídy reálky) a dovolil oběma, aby šli do boje prolepsi přísti českého národa. Třetí Klich (z Jalty), jakmile zvěděl, že synové Václava a Vojtěcha jsou v Družině, poslal do Kijeva svého 18letého syna Michala, žáka 8mé třídy gymnasia a v tklivém dopise mne žádal o přimluvu, aby syn byl přijat do Družiny, neboť „pokládá za věc etí, aby rodina Klichova byla důstojně zastoupena v českém vojskě“. Vojtěch Klich (Zdobunovo) měl dva syny: jeden syn slouží v armádě a udatně bojuje proti Němcům, když pak mladší Václav přišel a žádal o dovolení vstoupit do České Družiny (ačkoliv byl úplně prost vojenské povinnosti) dostalo se mu úplného souhlasu a požeňování rodičů. Matka, rozená Nejedlá ze Sedmidub, dovedla umlčet mateřské city, když šlo o cíl tak vznešený jako boj pro svobodu vlasti.

Zdá se mi, že já první jsem vyvolal u Václava Kliche (nyní zesnulého) myšlenku vstoupit do Družiny. Hovořili jsme spolu o této otázce za mého pobytu v Žimíru, kde byl zaměstnán jako geometr (ze-

měměřič) v zemstvu. Setkal jsem se s ním opět v Kijevě, kdy již byl oblečen v stejnokroj dobrovolníka. Znal jsem ho málo, ale zanechal u mne dojem mladíka inteligentního, rozvážného a velice přičinlivého, který by si dovedl zajistit slušnou kariéru (bylo mu sotva 20 let a jako zemský geometr vydělal si již 100 rublů měsíčně). Jeho soudruzi ho charakterisují, jako výtečného a oddaného přítele.

Václav Klich byl zařazen do druhé rotý a pilně cvičil. Nešťastnou náhodou se však nachladil a churavost, na níž nebral s počátků zřetel, vyvinula se v nebezpečný střevní tyfus.

Nic nepomohlo pečlivé ošetřování ve vzorné nemocnici rodiny Tereščenkových, kde lékaři a ošetřovatelky věnovali zvláštní pozornost českému družinníkovi, nic nepomohla péče a modlitby matky, která přicházela, aby chránila svého miláčka. V neděli 5. října zemřel první český dobrovolník.

Dne 7. října odpoledne konal se pohřeb. Družina vyslala jednu četu druhé setniny a svoji hudbu, aby vzdaly poslední počtu zesnulému. Četní družinníci mimo to přišli, aby se rozloučili s mrtvým soudruhem. Veškerý lékařský a služební personál doprovázel V. Kliche ke hrobu. Milosrdné sestry přinesly náručí bílých kopretin, jimiž zasypaly rakev. Pohřbu se účastnila i protektorka nemocnice pí Tereščenková s rodinou.

Hlubokým dojmem působil na všechny smuteční průvod. Orkestr Družiny, pod řízením našeho volynského krajana Doležala, hrál pěkně nacvičený český smuteční pochod. Do zvuků hudby rytmicky mísil se odměřený krok dobrovolníků, kteří se zbrani v ruce tvořili malebný obraz.

Zdobunovští kamarádi zesnulého a jeho příbuzní nesli rakev z nemocnice až ke hrobu. Hrob vykropen, náboženský obřad vykonán. Český důstojník, p. Cejp, zvučně velí: „na karaul“ a družinníci rázem zvedají ručnice, aby vzdali poslední počtu zesnulému bratru. Rakev pozvolna — za srdceolomného náuku rodičů a hlubokého zármutku všech přítomných — mizí v tmavém hrobě. Jedno oko nezůstalo suché. Slzí naši hrdiní dobrovolníci nad ztrátou bratra, nad tím, že nebylo mu souzeno, aby dříve než zemřelí zakusil blaženost vítěze.

Starý hřbitovní duchovní se slovy útěchy obrací se k příbuzným a, dojat soustředěností a hlubokým zármutkem všech, rozhňuje se a pronáší velice pěknou a případnou řeč. Mluví o slovenské vzájemnosti, o svatých citech, které pohnuly české mladíky, aby dobrovolně šli do krvavého boje. Obdivuje družinníky, kteří neklesnuli za celý čas, hrobovým tichem projevují upřímný svůj žal. Poprvé je svědkem takového vojenského pohřbu, poprvé neslyší smích a rozhovoru při konání smutečních pobožností. „Češi dovedou se zachovat dle vážnosti okamžiku a v tom je záruka, že dovedou vytrvat v boji a dosáhnout vítězství.“

Zahláholily velebné zvuky naší národní hymny „Kde domov můj“ a za zvuků hudby smuteční hosté brali se zpět do města. Bajkův hřbitov v Kijevě obohatil se zase jedním českým rovem — rovem českého družinníka. Doufáme, že ostatní naši dobrovolníci vrátí se k nám živi a ve zdraví, zachovávajíce ve vděčné památce Václava Kliche, první obětí české armády.

V. Šv.

Spolkový věstník.

Knihovna spolku „Jan A. Komenský“. Knihy se půjčují každou neděli od 10 do 11 hod dop.

Byty pro příjezdné krajan. Pro pohodlí příjezdných krajanů z venkova zařídil spolek „Jan A. Komenský“ informační bytovou kancelář, kde se vede seznam svobodných bytů a uděluje příslušné informace. Tamtéž přijímají se nabídky svobodných bytů u kijevských krajanů. Kancelář úřaduje v „České škole“, Dáča Šedelova.